

Savivaldybių žinios

Nr. 8 (641)

2013 m. kovo 21 d.
Kaina 2,25 Lt
Išėina ketvirtadieniais

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Renovacija pajudėjo

56 savivaldybės pasirašė sutartis dėl daugiabučių renovacijos, ir tikimasi, kad pirmajame etape bus atnaujinta 840 namų

4 p.

Aplinkos viceministrė Daiva Matonienė ir Būsto ir urbanistinės plėtros agentūros direktorius Algirdas Čapas po sutarties dėl daugiabučių atnaujinimo pasirašymo Palangoje sutvirtino ją Aplinkos ministerijoje rankų paspaudimu su Palangos meru Šarūnu Vaitkumi ir Palangos savivaldybės administracijos direktore Akvile Kilijoniene.

Romo Gurklio nuotr.

Birštonas pavasarį pasitiko solidžiais renginiais

Čia vykusiam Kurortų asociacijos suvažiavime prezidente išrinkta Birštono merė, o septynios naujos verslo kurorte idėjos pelnė apdovanojimus

6 p.

Iš savivaldybių gyvenimo

Marijampolės savivaldybėje atidarytas naujas Socialinės rizikos šeimų paramos centras, Druskininkuose atnaujinamas Sveikatingumo parkas, Ignalinoje surengta senųjų nuotraukų paroda „Tarpukario bajorai“

11, 14 p.

Žvilgsnis

Apie tai, kaip simboliniai 2 litai virsta milijoninėmis investicijomis

15 p.

RENOVACIJA PAJUDĖJO

Pirmajame etape bus atnaujinta 840 daugiabučių.

Kovo 15 d. Aplinkos ministerijoje su 56 šalies savivaldybėmis buvo pasirašomos partnerystės sutartys dėl daugiabučių namų renovacijos.

„Pagal jas savivaldybės organizuos konkursus ir pirks investicijų projektus, o mes padengsime visas išlaidas. Gyventojai, kurie nori atnaujinti savo daugiabučius, projektus gaus nemokamai“, – sakė aplinkos ministras Valentinas Mazuronis.

Sutartys buvo pasirašytos su 56 savivaldybėmis, kurios Aplinkos ministerijai pateikė duomenis apie atnaujintinus namus ir juose gyvenančių žmonių sutikimus imtis modernizavimo. Duomenų dėl įvairių priežasčių nesulaukta iš Kalvarijos ir Skuodo, o Ignalinos ir Visagino savivaldybės dalyvauja kitose programose.

„Iš viso pasiryžimą atnaujinti daugiabučius iki kovo 13-osios išreiškė 1459 daugiabučių gyventojai. Planuojame, kad pirmuoju etapu prasidės 840 daugiabučių, kuriuos atrinks savivaldybės, pasirengimo renovacijai darbai. Norėčiau atsiprašyti žmonių, kurių neturime galimybių įtraukti į pirmąjį etapą, ir pasakyti, kad antrasis etapas turėtų startuoti šių metų viduryje“, – teigia V. Mazuronis.

Ministro žodžiais, renovacijos fronte žmonėms būtina pagalba, o nemokami investicijų projektai – vienas iš tokios pagalbos elementų. „Tikiu, kad jeigu gyventojai jaus nuolatinę valstybės paramą, jie atsikratys abejonių ir renovacija neabejotinai pajudės visu greičiu“, – sakė ministras.

PALANGA

Aplinkos ministerijoje Palangos savivaldybės administracijos direktorė Akvilė Kilijonienė pasirašė partnerystės sutartį dėl 16 daugiabučių namų renovacijos. Šia sutartimi savivaldybė išpareigojo rengti konkursus ir pirkti investicijų projektus, o su tuo susijusias išlaidas padengs Aplinkos ministerija. Tad gyventojai, norintys atnaujinti savo daugiabučius, projektus gaus nemokamai.

Palangos sąrašė – 54 daugiabučiai, kurių gyventojai per ministerijos duotą gana trumpą terminą pareiškė norą atnaujinti savo namus.

Palangos savivaldybės administracijos direktorė A. Kilijonienė pabrėžė, kad daugiabučių modernizavimo klausimas labai opus visoje šalyje. „Palangoje daugiabučiai statyti prieš daugelį metų, tad, kaip ir kiti miestai, susiduriame su šilumos energijos netaupymo problema. Atnaujinus namus gyventojai už šildymą mokės mažiau“, – sakė A. Kilijonienė. Savivaldybės administracijos direktorė atkreipė dėmesį ir į kitą Palangos problemą – dėl specifinio pajūrio klimato trupančias daugiabučių namų sienų plytas. „Pastatų būklė kasmet vis prastėja, tad renovacija padėtų juos apsaugoti“, – pabrėžė A. Kilijonienė.

DĖL DAUGIABUČIŲ NAMŲ JONIŠKYJE IR ŽAGARĖJE ATNAUJINIMO

Iki sutarties pasirašymo siekdama, kad kuo daugiau gyventojų imtųsi atnaujinti būstą, Joniškio rajono savivaldybė kvietė gyventojus dalyvauti Aplinkos ministerijos iniciatyva parengtoje daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programoje, kuri pirmiausia skirta daugiabučių pastatų energiniam efektyvumui didinti. Savivaldybės vadovai, administracijos Infrastruktūros skyriaus specialistai rengė susitikimus su gyventojais, kuriuose informavo juos apie šią programą, kvietė diskutuoti, klausti.

Aplinkos ministerijai pagal nustatytus kriterijus (150 kWh/kv. m šilumos suvartojimas per metus) savivaldybė pateikė 42 namų sąrašą, iš kurių ministerija pasiūlė atrinkti 16, kuriuose šilumos suvartojimas 150 kWh/kv. m ir daugiau. Pagal kovo 15 d. sutartį, kurią pasirašė Joniškio rajono savivaldybės administracijos direktorius Voldemaras

Bandžiukas, į namų atnaujinimo (modernizavimo) sąrašus patekusiems būsto savininkams nereikės prisiimti jokių organizacinių ir kreditinių išpareigojimų bei projektų įgyvendinimo rizikos. Tai reiškia, kad 16 atrinktų modernizuoti daugiabučių namų savivaldybė paskirs administratorių (namų atnaujinimo programą administruojančią įmonę), kuriam bus teikiami lengvatiniai kreditai. Administratorius tiesiogiai mokės modernizuojančioms organizacijoms išlaidas už atliktus darbus ir paslaugas. Buto savininkai bus atsakingi tik už savo butui tenkančios paskolos mokėjimą. Gyventojai taip pat turės galimybę nuspręsti, kaip išmokėti kiekvienam butui tenkančią investiciją: lygiomis dalimis kas mėnesį, kas ketvirtį ar mokėti tik šildymo sezono metu. Butų savininkai, gaunantys šildymo išlaidų kompensacijas, jų nepraras, o kompensacijos lėšų dalis teks investicijoms išmokėti.

ZARASAI

Nė vieno atnaujinto namo dar neturinti Zarasų rajono savivaldybė viena pirmųjų Lietuvoje ėmėsi daugiabučių atnaujinimo pagal naująjį renovavimo modelį. Zarasų savivaldybės parengto savo renovavimo modelio esmė – atnaujintinus namus parinko pati savivaldybė, lengvatinę paskolą už gyventojus paima savivaldybės įsteigta įmonė „Zarasų būstas“, kuriai suteikta visiška iniciatyvos ir organizavimo teisė. Atlikus energinius tyrimus buvo atrinkti 45 seni daugiabučiai (983 butai), kurių gyventojai daugiausia Zarasų mieste moka už centralizuotą šildymą. Vidutinis dalyvaujančių programoje daugiabučių šilumos suvartojimas yra net 191 kWh/kv.m per metus. Palyginimui: Lietuvoje vidurkis – apie 123 kWh/kv.m. Po atnaujinimo tikėtini šilumos energijos sutaupymai sudarys apie 62 proc. Skaičiuojama, kad dabartinėmis kainomis Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektui įgyvendinti prireiks beveik 24 mln. Lt. Pusė šios sumos bus finansuojama iš daugiabučių finansavimo programos JESSICA (15 proc.), Klimato kaitos specialiosios programos (15 proc.) ir Ignalinos atominės elektrinės eksploatacijos nutraukimo fondo (15 proc.). Kitą investicijų dalį priklausomai nuo namo, gyventojai turėtų išmokėti maždaug per 13 metų iš sutaupyto už šildymą lėšų. Iki 2013 m. vasario vidurio Zarasuose įvyko 43 daugiabučių gyventojų susirinkimai, iš jų 35 namai sutiko pradėti renovaciją.

DRUSKININKAI

Druskininkų savivaldybė pirmoji šalyje pradėjo įgyvendinti plataus masto bandomąjį daugiabučių namų atnaujinimo ir jų energinio efektyvumo didinimo projektą. Pirmiausia bus atnaujinta daugiau kaip 30 Druskininkų centre esančio Čiurlionio kvartalo daugiabučių namų, o per dvejus metus parengti visų savivaldybės teritorijoje esančių daugiabučių atnaujinimo projektai.

„Vykdami subalansuotą savivaldybės plėtrą, lygiagrečiai su unikalios kurortinės vietovės plėtra investuojame ir į kompleksinę daugiabučių renovaciją bei gyvenamojo sektoriaus lygio kėlimą, kad būtų gera ne tik svečiams, bet ir vietos gyventojams“, – sakė Druskininkų meras Ričardas Malinauskas.

Druskininkų renovacijos planus padeda įgyvendinti Būsto ir urbanistinės plėtros agentūra, administruojanti Daugiabučių atnaujinimo (modernizavimo) programą. Renovacijos darbus finansuos pagal JESSICA finansinį modelį.

2012 m. spalio pabaigoje Druskininkuose parengti pirmieji daugiabučių atnaujinimo investicijų planai. Jų duomenimis, po renova-

cijos Čiurlionio kvartalo daugiabučių gyventojai šilumos energijos sąnaudas turėtų sumažinti nuo 40 iki 60 proc.

Jeigu gyventojai pritaras, Druskininkų savivaldybė inicijuos modernizuoti ne tik namus, bet ir kvartalų viešąją infrastruktūrą – sutvarkys automobilių stovėjimo aikšteles šalia namų, apšvietimą, vaikų žaidimo aikšteles, želdinius ir įvažas.

2012 m. birželio 28 d. tarp Aplinkos ministerijos, Būsto ir urbanistinės plėtros agentūros ir Lietuvos savivaldybių asociacijos buvo pasirašytas susitarimas dėl savivaldybių vaidmens atnaujinant daugiabučius namus ir didinant jų energinį efektyvumą.

Daugiau kaip 34 tūkst., t. y. apie 96 proc., daugiabučių namų Lietuvoje yra pastatyti arba gavę statybos leidimus iki 1993 m. Kaip tik šių pastatų savininkai gali gauti valstybės paramą pagal Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą.

Statistinis atnaujintas ar atnaujinamas namas yra penkiaaukštis, 51 buto, statytas 1974 m. mūrinis arba stambiaplokštis daugiabutis, kurio šildomas plotas siekia 2797 kvadratinis metrus.

Iki šiol aktyviausiai daugiabučiai atnaujinami Panevėžio mieste. Šios savivaldybės investicijų dydis pastatams atnaujinti sudarė 17 proc. visų programoje dalyvaujančių savivaldybių. Gana aktyvios buvo Vilniaus, Klaipėdos ir Tauragės miestų savivaldybės – atitinkamai 10 ir 8 proc. investicijų.

Apklausus atnaujintų daugiabučių gyventojus paaiškėjo, kad po įvykdyto daugiabučio namo atnaujinimo (modernizacijos) jų turto vertė padidėjo 15–20 proc. Net 95 proc. gyventojų pareiškė, kad patartų ir kitoms bendrijoms dalyvauti atnaujinimo programoje.

Siekdama paspartinti daugiabučių atnaujinimo procesą, Vyriausybė parengė daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) finansinį modelį. Jame numatyta lėšų daugiabučiams atnaujinti pritraukti iš įvairių šaltinių: Europos Sąjungos, valstybės biudžeto lėšų ir pačių gyventojų. Galimybes pasinaudoti ES lėšomis daugiabučiams atnaujinti suteikia ES iniciatyva JESSICA.

Valstybė padės gyventojams kompensuodama dalį atnaujinimo (modernizavimo) darbų, iki 2013 m. gruodžio 31 d. butų ir kitų patalpų savininkams kompensuodama 100 proc. atnaujinimo (modernizavimo) projekto parengimo ir statybos techninės priežiūros atlikimo išlaidų. Nuo 2014 m. sausio 1 d. bus kompensuojama 50 proc. nurodytų išlaidų, organizuojant projekto įgyvendinimą. Asmenims, turintiems teisę į kompensaciją už šildymą, valstybė apmokės paskolos grąžinimą ir palūkanas.

Iki 2013 m. gruodžio 31 d. butų ir kitų patalpų savininkams kompensuojama 100 proc. faktinių, tačiau neviršijančių 0,35 Lt/kv. m per mėnesį buto naudingo ar kitų patalpų bendrojo ploto, be PVM, atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo administravimo išlaidų. Nuo 2014 m. sausio 1 d. kompensuojama 50 proc. išlaidų.

JESSICA iniciatyvą įkūrė Europos investicijų bankas kartu su Europos Komisija, bendradarbiaudamas su Europos Tarybos plėtros banku. Iniciatyvos pavadinimas reiškia „bendrą paramą tvarioms investicijoms į miestų teritorijas“, angl. „Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas“.

Naudodamasi šia iniciatyva valstybės narės gali skirti dalį joms skirtos ES struktūrinių fondų paramos atlyginamoms investicijoms į tvarius miestų projektus. Išnagrinėjus galimybes šią iniciatyvą taikyti Lietuvoje, pirmiausia buvo nutarta investuoti į energijos vartojimo efektyvumą, taigi – į senų daugiabučių namų atnaujinimą (modernizavimą). Lietuva yra viena pirmųjų valstybių Europoje Sąjungoje, pasitelkusi JESSICA iniciatyvą energijos vartojimo efektyvumui didinti.

Vakarų valstybėse yra paplitęs toks požiūris: jeigu žmogus moka daugiau nei 10–20 proc. savo algos už šildymą, vadinasi, jis kenčia energinį skurdą. Deja, Lietuvoje gyventojų išlaidos už šildymą neretai viršija jų mėnesio pajamas...

Pasak Aplinkos ministerijos viceministrės Daivos Matonienės, pasirašinėjusios su savivaldybių vadovais sutartis, žengtas drąsus žingsnis išjudinti opų daugiabučių atnaujinimo klausimą. „Nesitikejau tokio savivaldybių aktyvumo. Džiaugiuosi jų darbinio nusiteikimu. Su savivaldybėmis vyksta produktyvus dialogas. Tikiuosi, kad geras mūsų ir savivaldybininkų komandinis darbas pagaliau įgaus kūną. Problemų bus, įvertinsime ir stengsimės sumažinti viešųjų darbų pirkimo rizikas, ypatingas dėmesys bus skiriamas techninei pastatų atnaujinimo priežiūrai ir kt.“

Nr.	Savivaldybė	Savivaldybių pateikti atnaujintų namų sąrašai	Sutartyje numatytas namų skaičius
1.	Akmenės r.	51	17
2.	Alytaus m.	62	17
3.	Alytaus r.	7	7
4.	Anykščių r.	18	16
5.	Birštono	18	16
6.	Biržų r.	19	16
7.	Druskininkų	20	16
8.	Elektrėnų	10	10
9.	Ignalinos r.	nedalyvauja	nedalyvauja
10.	Jonavos r.	42	17
11.	Joniškio r.	35	16
12.	Jurbarko r.	12	12
13.	Kaišiadorių r.	16	16
14.	Kalvarijos	nedalyvauja	nedalyvauja
15.	Kauno m.	103	35
16.	Kauno r.	20	16
17.	Kazlų Rūdos	4	4
18.	Kelmės r.	20	16
19.	Kėdainių r.	39	17
20.	Klaipėdos m.	24	24
21.	Klaipėdos r.	30	17
22.	Kretingos r.	31	16
23.	Kupiškio r.	28	16
24.	Lazdijų r.	13	13
25.	Marijampolės	52	16
26.	Mažeikių r.	59	16
27.	Molėtų r.	11	11
28.	Neringos	6	6
29.	Pagėgių	7	7
30.	Pakruojo r.	17	16
31.	Palangos m.	54	16
32.	Panevėžio m.	22	22
33.	Panevėžio r.	21	16
34.	Pasvalio r.	31	17
35.	Plungės r.	22	16
36.	Prienų r.	46	16
37.	Radviliškio r.	9	9
38.	Raseinių r.	12	12
39.	Rietavo	7	7
40.	Rokiškio r.	32	16
41.	Skuodo r.	nedalyvauja	nedalyvauja
42.	Šakių r.	38	16
43.	Šalčininkų r.	11	11
44.	Šiaulių m.	18	18
45.	Šiaulių r.	23	16
46.	Šilalės r.	13	13
47.	Šilutės r.	32	16
48.	Širvintų r.	5	5
49.	Švenčionių r.	21	16
50.	Tauragės r.	19	16
51.	Telšių r.	29	17
52.	Trakų r.	38	16
53.	Ukmergės r.	23	15
54.	Utenos r.	16	16
55.	Varėnos r.	22	16
56.	Vilkaviškio r.	40	16
57.	Vilniaus m.	26	26
58.	Vilniaus r.	12	12
59.	Visagino	nedalyvauja	nedalyvauja
60.	Zarasų r.	10	10

Parengta pagal Aplinkos ministerijos, Būsto ir urbanistinės plėtros agentūros, savivaldybių viešųjų ryšių atstovų pranešimus

BIRŠTONAS PAVASARĮ PASITIKO SOLIDŽIAIS RENGINIAIS

LIETUVOS KURORTŲ ASOCIACIJOS PREZIDENTE IŠRINKTA BIRŠTONO MERĖ

Rimantė KURKAUSKAITĖ

Kovo 7 d. Birštone vyko Lietuvos kurortų asociacijos suvažiavimas, kuriame Birštono savivaldybės merė, Lietuvos kurortų asociacijos prezidiumo narė Nijolė Dirginčienė vienbalsiai buvo išrinkta Lietuvos kurortų asociacijos prezidente. Dabartinės prezidentės siūlymu, Asociacijos viceprezidentu išrinktas Anykščių rajono meras Sigutis Obelevičius.

Anksčiau Kurortų asociacijos prezidento pareigas ėjęs Ministro Pirmininko patarėjas, buvęs Neringos savivaldybės meras dr. Antanas Vinkus suvažiavime pristatė veiklos ataskaitą, padėjo asociacijos nariams už bendrą darnų darbą, naujai išrinktai prezidentei linkėjo sėkmės įgyvendinant tolesnius Lietuvos kurortų asociacijos planus. Suvažiavimo dalyviai bendru sutarimu buvusiam Asociacijos prezidentui dr. A. Vinkui suteikė garbės nario vardą.

Po Kurortų asociacijos suvažiavimo vyko diskusija „Lietuvos kurortų ir kurortinių teritorijų aktualijos 2013-aisiais – sveikatingumo metais“. Diskusijoje dalyvavo Prezidento patarėja A. Mečėjienė, Seimo Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė D. Mikutienė, sveikatos apsaugos ministras V. Andriukaitis, Ūkio ministerijos, Valstybinio turizmo departamento, Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovai, kurortų merai, Birštono sanatorijų direktoriai, savivaldybės administracijos vadovai.

Diskusijoje buvo aptartos savivaldybių pozicijos, kurortinių paslaugų vystymo ir kurortologijos vaidmens sveikatos apsaugos sistemoje temos, pristatyti rinkodariniai turizmo projektai 2013–2014 metams.

Suvažiavimo dalyviai teigė, kad reikalingas bendras kurorto įstatymas, nes vien Turizmo įstatymo nepakanka. Buvo akcentuotas sveikatos sistemos sektoriaus vaidmuo ir tai, kaip svarbu sukurti sanatorinio gydymo, rehabilitacijos ir reakriacijos

Birštono savivaldybės merė, Lietuvos kurortų asociacijos prezidentė Nijolė Dirginčienė (kairėje) ir asociacijos vykdomoji direktorė Jurgita Kazlauskienė pasveikino pirmąjį Lietuvos kurortų asociacijos garbės narį dr. A. Vinkū.

sistemas, kurios turėtų papildyti viena kitą. Diskusijos svečiai išskyrė komplikuoto vizų išdavimo proceso problemą. Be to, buvo aptarti sudėtingi savivaldos rinkimų pakeitimai ir mero rinkimų modelis, pagal kurį meras netenka daugelio savo esminių pozicijų, vykdo tik administracijos direktoriaus funkcijas, bet nepriima strateginių sprendimų.

Diskusijoje nuspręsta, kad turi būti glaudesnis bendradarbiavimas tarp savivaldos ir svarbių institucijų – Prezidentūros, Vyriausybės ir Seimo – ir reikia rengti daugiau tokio pobūdžio diskusijų.

KĄ NUVEIKĖ LIETUVOS KURORTŲ ASOCIACIJA

Iš Lietuvos kurortų asociacijos prezidento pareigas ėjusio
dr. Antano Vinkaus ataskaitinio pranešimo

2012 m. Lietuvos kurortų asociacija veiklą vykdė pagal LKA suvažiavimo, įvykusio 2012 m. kovo 2 d. Vilniuje, patvirtintą 2012 m. veiklos planą.

2012 m. Lietuvos kurortai ir kurortinės teritorijos buvo atstovaujamos Europos kurortų asociacijoje, 2012 m. vykusiame ESPA metiniame kongrese, o generalinėje asamblėjoje Lietuvai buvo skirta viceprezidento vieta.

LKA atstovai dalyvavo valdybos posėdžiuose ir rengiant naująją ESPA rinkodaros strategiją.

Asociacija ir toliau atsakingai vykdė veiklą, susijusią su valstybinėmis institucijomis, kad būtų užtikrintos Nacionalinės turizmo plėtros 2010–2013 m. programos įgyvendinimo priemonės, sudarančios galimybes didinti kurortuose ir kurortinėse teritorijose turistų srautų augimą.

2012 m. pradžioje LKA vadovybė Seime dalyvavo tarpinstituciniame susitikime su Seimo Sveikatos reikalų komiteto pirmininku Antanu Matulu. Susitikime taip pat dalyvavo atstovai iš Ūkio, Sveikatos apsaugos ministerijų, VšĮ Kurortologijos tyrimų centro, Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Inovatyvios medicinos centro. Susitikime buvo aptarti praėjusių metų svarbiausi darbai kurortologijos ir sveikatos

turizmo plėtros srityse.

LKA taip pat teikė pastabas ir pasiūlymus rengiamiems teisės aktams, dalyvavo įvairių darbo grupių veikloje, padėjo organizuoti tarptautinius renginius.

2012 m. įsigaliojo ypač svarbūs Sveikatos apsaugos ministerijos parengti dokumentai.

Nuo 2012 m. gegužės 1 d. įsigaliojo sveikatos apsaugos ministro įsakymas „Dėl sveikatingumo paslaugų rūšių sąrašo ir sveikatingumo paslaugų teikimo reikalavimų patvirtinimo“. Nustatytos sveikatingumo paslaugų rūšys, jų teikimo reikalavimai, atitinkantys visuomenės sveikatos saugos reikalavimus ir nurodantys kvalifikacinius reikalavimus šias paslaugas teikiantiems specialistams.

Nuo 2012 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo sveikatos apsaugos ministro įsakymas „Dėl gamtinių sveikatos veiksnių, naudojamų sveikatinimo ir sveikatingumo paslaugoms teikti, sertifikavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Gamtinių sveikatos veiksnių, naudojamų sveikatinimo ir sveikatingumo paslaugoms teikti, sertifikavimo tvarkos aprašas reglamentuoja Lietuvoje išgaunamų gamtinių sveikatos veiksnių, išoriškai naudojamų sveikatinimo ir sveikatingumo paslaugoms teikti, sertifikavimo Lietuvos Respublikoje tvarką.

Įgyvendinant Asociacijos uždavinius buvo tęsiamas eksporto projektas – dalyvaujama turizmo parodose užsienyje.

LKA pasinaudojo galimybe didžiausias kurortinio turizmo paslaugų naujienas ir jau užsienio turistų pripažinimo sulaukusius laisvalaikio Lietuvoje praleidimo būdus pristatyti tarptautinėse parodose Suomijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Azerbaidžane ir Kazachstane.

Siekiant užtikrinti informacijos apie Lietuvos kurortus ir kurortines teritorijas sklaidą užsienyje, buvo pasirašyta sutartis su Baltarusijoje platinamo reklaminio žurnalo „V Litvu“ atstovais. Per 2012 metus buvo parengta ir išspausdinta reklama šešiuose žurnalo numeriuose.

Asociacija populiarino mineralinio vandens, jūros vandens, gydymo purvo, klimato ir kitų natūralių gydymo išteklių panaudojimą profilaktikos, gydymo, reabilitacijos tikslais.

Ypač buvo rūpinamasi dėl VŠĮ Lietuvos kurortologijos tyrimų centro tolesnės veiklos – dalyvauta posėdžiuose, darbo grupėse. Lietuvos kurortų ir kurortinių teritorijų savivaldybių merai išreiškė susirūpinimą susidariusia padėtimi ir, siekdami užtikrinti tolesnę kurortologijos mokslinių tyrimų veiklą, natūralių gamtinių veiksnių panaudojimo sveikatinimo ir sveikatingumo veikloje klinikinius tyrimus, prašė Ūkio, Sveikatos apsaugos, Švietimo ir mokslo ministerijų paremti Lietuvos kurortų savivaldybių siekį perduoti VŠĮ Lietuvos kurortologijos tyrimų centro dalininko teises Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Inovatyvios medicinos centrui. Po daugybės pasitarimų parengtas Vyriausybės nutarimo projektas „Dėl Valstybinio mokslinių tyrimų instituto Inovatyvios medicinos centro Kurortologijos skyriaus veiklos plėtros“. Nuta-

rimo projekto tikslas – užtikrinti mokslinių tyrimų kurortologijos srityje atlikimą, tęstinumą ir plėtrą.

2012 m. kovo 2 d. įvyko 8-asis LKA suvažiavimas. Kurortų asociacija paminėjo savo veiklos penkmetį.

Reikia pabrėžti, kad Lietuvos kurortai ir juose esantys natūralūs sveikatos veiksniai: gydomasis purvas, mineralinis vanduo, klimatas, vaistažolės, medus, druskų kambariai, gintaras – sudaro pagrindą Lietuvos kurortų veiklai ir jų tolesnei raidai, formuoja išskirtines sveikatinimo galimybes.

Skaidrūs veiklos principai, įgyta reputacija leidžia Asociacijai dirbti veiksmingai ir turėti aiškius bendradarbiavimo su valdžios struktūromis, kitomis asocijuotomis struktūromis principus. Sukauptas potencialas, patirtis ir žmogiškieji ištekliai yra būtinas įrankis siekiant pagerinti teikiamų paslaugų kokybę.

Vienas pagrindinių ES politikos tikslų – ligų prevencija, todėl Europos kurortai turi vis stipriau pabrėžti savo svarbą ir kompetenciją sveikatos ir ligų prevencijos srityje. Mes turime vis garsiau akcentuoti, kad mūsų kurortai yra tarsi švyturiai, esantys ES regionų periferijose ir atliekantys itin svarbų vaidmenį gyventojų sveikatos priežiūroje.

Diskusijoje dalyvavo sveikatos apsaugos ministras V. Andriukaitis, Prezidento patarėja A. Mečėjienė, Seimo Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė D. Mikutienė, Ūkio ministerijos, Valstybinio turizmo departamento, Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovai, kurortų merai ir kiti.

ĮVERTINTOS NAUJOS VERSLO IDĖJOS

Rima NAUJOKAITYTĖ

Kovo 6 d. Birštono savivaldybės merės Nijolės Dirginčienės iniciatyva Kultūros centre vyko padėkos šventė, į kurią buvo pakviesti verslo bendruomenės atstovai. Jos metu merė apibendrino praėjusių metų rezultatus, pristatė savivaldybės įvykdytus, įgyvendinamus bei ateities projektus ir padėjo verslininkams už inovatyvų požiūrį į kurorto plėtrą. Tai – tradicija tapęs renginys, kuriame merė pristato kurorto ekonominės plėtros projektus, pateikia informaciją apie investicijų galimybę, skatina verslo bendruomenės formavimąsi ir tarpusavio bendradarbiavimą. Už naujas verslo idėjas, Birštono vardo garsinimą ir nišinio verslo kūrimą, konferencinio turizmo plėtojimą Birštono merė iškilmingos ceremonijos metu įteikė septynis apdovanojimus ir padėkas.

Birštonas per palyginti trumpą laiką kardinaliai pakeitė savo veidą. Į Birštono kurortą siekiama pritraukti kuo daugiau investicijų, verslininkams siūlant kuo daugiau lengvatų, o investuotojus atleidžiant nuo nekilnojamojo turto mokesčio. Be to, investavimo laikotarpiu verslininkai atleidžiami ir nuo žemės nuomos mokesčio, taikoma ilgalaikės nuomos praktika. Kurorte atnaujinami viešosios paskirties pastatai, atnaujinama infrastruktūra, plėtojami šeši turizmo plėtros projektai. Merė pakvietė verslininkus būti savo krašto patriotais ir savo įmones registruoti Birštone.

Pirmoje apdovanojimų grupėje buvo pažymėti verslo naujokai, savo veiklą Birštone pradėję 2012 m.

Apdovanojimą „Už sėkmingą verslo pradžią“ merė N. Dirginčienė įteikė Birštono autobusų stoties pastate išikūrusiai „AsMeniškos krautuvėlės“ savininkei Kristinai Kasikauskenei, kuri ne tik aranžuoja stilingas gėlių kompozicijas, bet ir kūrybingai gražina miesto veidą.

Kitas apdovanojimas – „Už stilingą ir kvapnų verslą“ – atiteko Neringai Belešienei, kuri savo parduotuvėje kuria savotišką arbatos mėgėjų bendruomenę – tik čia galima paskanauti originaliai sukomponuotos „Karališkojo Birštono“ ar „Linkėjimų iš Birštono“ arbatos.

„Už naujus verslo vėjus Birštone“ apdovanojimas skirtas Daliui Dulskui, kuris atidarė „Gurmanų krautuvėlę“ ir sukūrė naujų darbo vietų.

„Meno veranda“ duris kurorto svečiams atvėrė 2012 m. ir sukūrė stilingas, meno, kvapų, bendravimo ir muzikavimo erdvę. Kaip teigia jos savininė Laima Šileikienė, Labdaros fondo ir „Arbatos akademijos“ įkūrėja, tai labiau pomėgis, aistra, įkvėpimas. Nuolat generuojanti naujas idėjas verslininkė, savo „Meno verandoje“ pristatanti lietuvių autorių grafikos darbus, porceliano dirbinius, papuošalus iš natūralių medžiagų, ekologišką „Birštono arbatą“ ir medų, apdovanota „Už ekologišką verslą ir meno sklaidą Birštone“.

Antroje apdovanojimų grupėje buvo pažymėti verslininkai, plėtojantys šeiminių verslų, savo veikla prisidedantys prie Birštono populiarinimo ir konferencinio turizmo plėtros. Nominacijos „Už darnų šeimos verslą“ apdovanoti Genovaitė ir Vidmantas Veseliai, „Už metų verslo plėtrą“ – Ervinas Marčiulionis, „Už naujas verslo idėjas ir Birštono vardo garsinimą“ – Vidas Morkūnas.

Padėkos šventėje tradiciškai buvo surengta loterija, kurioje verslininkai žaidimo forma tęsė bendradarbiavimo ir vieni kitų palaikymo tradiciją. Dar kartą buvo prisiminti reikšmingi Birštono kurortui 2012 metų įvykiai, išpūdingiausi projektai. Vakarų jausmą kūrė ir šventinę nuotaiką palaikė sopranų trio „Trys panteros“.

SIMBOLINIAI 2 LITAI VIRSTA MILIJONINĖMIS INVESTICIJOMIS

Akvilė MATUKAITĖ

Lietuvos savivaldybių asociacijos valdyba pritarė Kauno miesto ir kitų savivaldybių siūlomoms pataisoms ir kreipėsi į Seimą siūlydama priimti Rinkliavų įstatymo pataisą. Ja siekiama, kad ne tik kurortinės vietovės galėtų rinkti simbolinį mokestį ir gauti papildomų pajamų už naudojimąsi viešąja turizmo ir poilsio infrastruktūra gyvenamosiose vietovėse.

Pirmasis tokią rinkliavą, vadinamą „pagalvės“ mokesčiu, pradėjo taikyti Druskininkų kurortas, kurio pavyzdžiu nori sekti ir kiti miestai. Dėl šio mokesčio per pusantrų metų kurorto biudžetas pasipildė daugiau nei 2 mln. Lt. Surinkti pinigai naudojami Druskininkų infrastruktūros priežiūrai ir kurorto rinkodarai.

„Iš to, kad ir kitos savivaldybės, ne tik kurortai, nori pasekti mūsų pavyzdžiu, matyti, kad mūsų sprendimas buvo teisingas. Šiandien tai patvirtina ir už surinktas lėšas atlikti darbai. Nors iš pradžių buvo įvairiausių nuomonių ir diskusijų, ne vienas priekaištas ir kaltinimas dėl šio sprendimo nuskambėjo viešumoje“, – prisimena Druskininkų meras Ričardas Malinauskas.

Mokestį – 2 Lt už naktį – moka visi poilsiautojai, nakvojančys Druskininkuose. Jis Druskininkuose pradėtas rinkti nuo 2011 m. birželio. Nuo rinkliavos atleidžiami kurorte besigydančys ligoniniai, kurių medicininės procedūros apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų, vaikai iki septynerių metų ir vaikai iki 18 metų, besigydančys sanatorijose „Saulutė“ ir „Belorus“.

Druskininkų savivaldybės Finansų ir apskaitos skyriaus duomenimis, į savivaldybės biudžetą už naudojimąsi kurorto viešąja infrastruktūra per 2012 metus pervesta apie 1,68 mln. Lt rinkliavos. Apie pusę surinktų rinkliavos lėšų skirta miesto teritorijoms apželdinti, gėlynams įrengti, infrastruktūrai prižiūrėti. Maždaug 400 tūkst. Lt numatyta kurorto įvaizdžio formavimo programoms įgyvendinti, – už tai atsakingas Druskininkų turizmo ir verslo informacijos centras. Dar apie 200 tūkst. Lt skirta Druskininkų savivaldybės ryšių su visuomene ir įvaizdžio gerinimo 2011–2013 m. programai įgyvendinti.

„Kurortams valstybė neskiria papildomo finansavimo, nors į juos atvyksta gerokai daugiau svečių, nei į kitus miestus. Dėl šios priežasties turime skirti daugiau dėmesio ir lėšų kurorto reprezentacinei išvaizdai, miesto infrastruktūrai gerinti. Kiekvienas litas, kurį sumoka atvykstantis poilsiautojas, mums labai reikalingas. Iš šių pinigų puoselėjame gėlynus, tvarkome skverus. Pavyzdžiui, praėjusių metų pavasarį Vijūnėlės parke pražydo 130 tūkst. narcizų, kurie ir šiemet vėl džiugins tiek vietinius gyventojus, tiek atvykstančius poilsiautojus. To nebūtume galėję padaryti, jei kurorte nebūtų taikomas šis mokestis“, – sako Druskininkų meras.

Pasak mero, simbolinė rinkliava suteikia daugiau galimybių dalyvauti įvairiose turizmo parodose, nes anksčiau finansavimo reikėjo maldauti iš vietos verslininkų.

„Anksčiau norėdami išleisti vieną ar kitą leidinį turėdavome kooperuoti lėšas iš visų Druskininkų turizmo objektų. Šiais metais nei parodu plotai, nei stendai, nei leidiniai viešbučiams ir sanatorijoms nekainavo.

Praėjusiais metais dalyvavome net keturiolikoje parodu, išleidome kelis kurorto įvaizdžio formavimui skirtus leidinius, kurorto žemėlapi, rengėme ne vieną žurnalistų ir turizmo agentūrų informacinį turą iš kaimyninių šalių. Visa tai mums padeda didinti turistų srautus. Planuodami rinkliavos panaudojimo kryptis rengiame daug susitikimų su kurorto turizmo objektų rinkodaros ir rinkotyros specialistais. Periodiškai susitinkdami diskutuojame ir nutariame, kokiose parodose turime dalyvauti, kokius leidinius išleisti, kad kuo tikslingiau panaudotume kurortinės rinkliavos lėšas“, – pasakojo Druskininkų turizmo ir verslo informacijos centro direktorius Rimantas Palionis.

Turistų srautai į Druskininkus praėjusiais metais, palyginti su 2011 metais, išaugo 13 proc. Į kurortą daugiausia atvyksta rusų, baltarusių, lenkų, vokiečių.

Šiemet Druskininkų savivaldybė tikisi surinkti apie pusantro milijono litų. Juos taip pat planuojama skirti kurorto infrastruktūrai gerinti ir Druskininkams populiarinti.

Druskininkų meras R. Malinauskas teigia, kad kurortinės rinkliavos lėšos yra planuojamos iš anksto ir yra išskirtomos formuojant bendrą metinį savivaldybės biudžetą. „Kažkam atrodo, kad savivaldybė neva turi atskirą rinkliavos katiliuką, į kurią per metus prikrenta daug pinigų, o paskui visi susirenka ir sprendžia apie tai, kur čia juos geriau padėti. Taip nėra. Kasdien fiksuojame ir analizuojame gyventojų, poilsiautojų ir specialistų poreikius, o atėjus laikui planuoti biudžetą, į juos atsižvelgiame. Esame savivaldos institucija, kuri žino bendruomenės poreikius ir, vadovaudamasi įstatymais, atsakingai skirsto turimas lėšas“, – sakė R. Malinauskas.

Sekdami Druskininkų pavyzdžiu rinkliavą įsivedė Palanga ir Birštonas. Apie norus įsivesti „pagalvės“ mokestį prakalbo ir Kauno miesto savivaldybė.

Dėl simbolinio 2 litų mokesčio nesiskundžia ir patys poilsiautojai.

„Aš manau, kad toks mokestis yra geras. Juk tai dėl miesto grožio. Mes Druskininkuose atostogaujame jau trisdešimt metų iš eilės, matėme ir šio miesto nuopuolį, ir pakilimą. Dabar Druskininkai yra europietiškas kurortas. Kainos mums priimtinos, palyginti su Rusija, čia pigu“, – sakė iš Sankt Peterburgo atvykusi poilsiautoja Tatjana.

